

Warszawa, 4 listopada 2021r.
KL/409/ED/2021

Pan
Mariusz Haładaj
Prezes
Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Prezesie,

Konfederacja Lewiatan przekazuje propozycje zmian, które mają na celu stworzenie narzędzia, które pomoże zapobiegać nadużywaniu instytucji zabezpieczenia roszczeń. Postępowanie w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia zostało w systemie polskiej procedury cywilnej ukształtowane jako postępowanie *ex parte*, bez udziału stron. W typowej sytuacji sąd rozpoznaje żądanie wniosku o udzielenie zabezpieczenia wyłącznie w oparciu o twierdzenia strony zainteresowanej jego uzyskaniem.

Znane są z praktyki sądowej przypadki uzyskiwania zabezpieczeń w sprawach z zakresu własności intelektualnej na podstawie jednostronnych, często zmanipulowanych lub opartych na przemilczeniu istotnych okoliczności, wniosków. Skutki takich sytuacji są szczególnie dotkliwe, gdy w oparciu o nierzetelnie, jednostronnie przedstawiony stan faktyczny dochodzi do udzielenia zabezpieczenia polegającego na zakazie prowadzenia obrotu towarem na czas postępowania. W takich przypadkach uprawniony osiąga swój cel w postaci opóźnienia lub zniweczenia konkurencji już przez samo uzyskanie zabezpieczenia, bez względu na ostateczny wynik sprawy.

Prosimy o zapoznanie się z przedstawionymi propozycjami, których wprowadzenie bezsprzecznie ułatwi funkcjonowanie przedsiębiorstw odgrywających zasadniczą rolę w polskim obszarze gospodarczego rozwoju i innowacji.

Będziemy wdzięczni za możliwość spotkania i zaprezentowania naszych założeń.

Z poważaniem,

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

LEWIATAN

Do wiadomości:

Pan **Jan Podkowic**, Naczelnik Samodzielnego Wydziału Legislacji i Spraw Publicznych, Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej

Załącznik: Propozycja Konfederacji Lewiatan wprowadzenia do polskiego porządku prawnego instytucji listów ochronnych

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel.(+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

Propozycja Konfederacji Lewiatan wprowadzenia do polskiego porządku prawnego instytucji listów ochronnych

I W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575 z późn. zm.) po art. 755¹ dodaje się art. 755^{1a} w brzmieniu:

„§ 1. W sprawach własności intelektualnej każdy kto spodziewa się złożenia wniosku o udzielenie zabezpieczenia (wnioskodawca), może złożyć do sądu pismo zawierające jego stanowisko w sprawie (list ochronny).

§ 2. Wnioskodawca może złożyć list ochronny do jednego lub kilku sądów. Art. 734 stosuje się odpowiednio.

§ 3. List ochronny powinien wskazywać osobę lub osoby, które mogą wystąpić z wnioskiem o udzielenie zabezpieczenia, przedmiot spodziewanego wniosku o udzielenie zabezpieczenia oraz zawierać uprawdopodobnienie okoliczności przedstawionych w liście ochronnym. Jeżeli oznaczenie osoby lub wszystkich osób, które mogą wystąpić z wnioskiem o udzielenie zabezpieczenia, jest niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, list ochronny zawiera informację o braku oznaczenia takiej osoby lub osób oraz wyjaśnienie przyczyn braku ich oznaczenia.

§ 4. List ochronny obowiązuje przez okres 6 miesięcy od dnia jego złożenia.

§ 5. Na wniosek wnioskodawcy złożony przed upływem okresu, o którym mowa w § 4, okres obowiązywania listu ochronnego ulega przedłużeniu o kolejne 6 miesięcy.

§ 6. Po upływie okresu obowiązywania listu ochronny zwraca się wnioskodawcy.

§ 7. W razie złożenia wniosku o udzielenie zabezpieczenia w okresie obowiązywania listu ochronnego, po stwierdzeniu przez sąd, że wnioskodawca złożył uprzednio list ochronny dotyczący przedmiotu wniosku, list ten niezwłocznie dołącza się do akt sprawy, a jego odpis doręcza się uprawnionemu.

§ 8. W razie złożenia listu ochronnego po złożeniu wniosku o udzielenie zabezpieczenia, a przed jego rozpoznaniem, przepis § 7 stosuje się odpowiednio.”

II W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 755 z późn. zm.) po art. 69 dodaje się art. 69a w brzmieniu:

“69a 1. Od listu ochronnego pobiera się opłatę stałą w kwocie 1000 zł.

2. Połowę opłaty pobiera się od wniosku o przedłużenie obowiązywania listu ochronnego.”

LEWIATAN

III W rozporządzeniu z dnia 18 czerwca 2019 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. poz. 1141 z późn. zm.)

po § 125 dodaje się § 125a w brzmieniu:

„§ 125a. Informacji o treści wykazu listów ochronnych, o którym mowa w § 219a, nie udostępnia się.”

po § 134 dodaje się § 134a w brzmieniu:

„§ 134a. Wykazu listów ochronnych, o którym mowa w § 219a, ani treści listów ochronnych nie udostępnia się.”

po § 219 dodaje się § 219a w brzmieniu:

„§ 219a. 1. Przewodniczący wydziału własności intelektualnej tworzy wykaz listów ochronnych.

2. Przewodniczący wydziału usuwa list ochronny z wykazu po upływie okresu jego obowiązywania.

3. Po wpłynięciu wniosku o udzielenie zabezpieczenia przewodniczący wydziału sprawdza w wykazie listów ochronnych, złożono list ochronny dotyczący przedmiotu wniosku.

4. W razie wpłynięcia wniosku o udzielenie zabezpieczenia w okresie obowiązywania listu ochronnego, przewodniczący wydziału niezwłocznie zarządza przekazanie listu ochronnego referentowi.

5. W razie wpłynięcia listu ochronnego w trakcie rozpoznawania wniosku o udzielenie zabezpieczenia, przepis ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.”

Uzasadnienie

Przedstawione przez Konfederację Lewiatan zmiany mają na celu zapobiegać nadużywaniu instytucji zabezpieczenia roszczeń. W związku z tym, że postępowanie w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia zostało w systemie polskiej procedury cywilnej ukształtowane jako postępowanie *ex parte*, sąd rozpoznaje żądanie wniosku o udzielenie zabezpieczenia wyłącznie w oparciu o twierdzenia strony zainteresowanej jego uzyskaniem. W konsekwencji, zdarzają się sytuacje uzyskiwania zabezpieczeń w sprawach z zakresu własności intelektualnej na podstawie jednostronnych, często zniekształconych bądź też opartych na przemilczeniu istotnych okoliczności czy wniosków. Zdarza się, że w oparciu o jednostronnie przedstawiony stan faktyczny dochodzi do udzielenia zabezpieczenia polegającego na zakazie prowadzenia obrotu towarem na czas postępowania. Tym samym uprawniony doprowadza w postaci opóźnienia lub zniweczenia konkurencji już przez samo uzyskanie zabezpieczenia, bez względu na ostateczny wynik sprawy.

Opisane zjawisko jest szczególnie istotne dla sporów w sektorze farmaceutycznym. Obecnie producent leku generycznego, który padł ofiarą bezzasadnego wniosku o udzielenie zabezpieczenia, musi oczekiwać wiele tygodni, a nawet miesięcy, na wstrzymanie wykonania zabezpieczenia lub jego uchylenie przez sąd odwoławczy. Przez cały ten okres uprawniony może korzystać z braku konkurencji,

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

LEWIATAN

ze szkodą dla obowiązanego, pacjentów i systemu ochrony zdrowia. Szkodliwe skutki nieuzasadnionych zabezpieczeń w takich sprawach wykraczają bowiem poza relację powód-pozwany. Szkody ponoszą także pacjenci, pozbawieni dostępu do tańszej terapii, oraz płatnik publiczny, zmuszony do wydatkowania większych kwot na pokrycie kosztów droższych, bo pozbawionych konkurencji, terapii lekowych. Wielu takich sytuacji można byłoby uniknąć, gdyby sąd mógł zapoznać się, przed rozpoznaniem wniosku, ze stanowiskiem obowiązanego.

W celu zwalczenia przedstawionej sytuacji Konfederacja Lewiatan opowiada się za wprowadzeniem instytucji listu ochronnego, dobrze znanej w innych europejskich systemach prawnych, przykładowo w Niemczech, Holandii, Belgii, Szwajcarii i Hiszpanii. Instytucja ta jest również przewidziana w projekcie Regulaminu Jednolitego Sądu Patentowego. Pomimo braku ustawowej regulacji, pisma ochronne występują w praktyce również w Polsce. Podejście sędziów do listów ochronnych jest jednak ewidentnie zróżnicowane – od akceptacji takich listów poprzez włączanie ich do akt sprawy po ich zwrot.

Funkcją listu ochronnego jest przedstawienie przez potencjalnego obowiązanego okoliczności dotyczących spodziewanego wniosku o zabezpieczenie roszczeń, aby umożliwić sądowi uwzględnienie stanowiska drugiej strony sporu, bez konieczności aktywnego włączenia obowiązanego do postępowania zabezpieczającego. Złożenie listu ochronnego zmniejsza ryzyko wydania nieuzasadnionego i powodującego szkodę zabezpieczenia. Dodatkowo, gwarantuje utrzymanie zasady szybkości w postępowaniu zabezpieczającym.

Proponowane przepisy odnoszą się do rozwiązań obowiązujących w innych państwach europejskich. Można znaleźć zdecydowane nawiązanie do przepisu szwajcarskiego ZPO i projektu Regulaminu Jednolitego Sądu Patentowego.

Zgodnie z §270 ZPO: *"Strona, która ma podstawy by sądzić, że zostanie przeciw niej złożony wniosek o zastosowanie środka tymczasowego, środka zabezpieczenia zgodnie z art. 271-281 SchKG lub innego środka bez uprzedniego wysłuchania może przedstawić swoje stanowisko w liście ochronnym."*

Zgodnie z zasadą nr 207 pkt 1 projektu Regulaminu Jednolitego Sądu Patentowego: *"Jeżeli osoba uprawniona do wszczęcia postępowania na mocy art. 47 uzna za prawdopodobne, że w najbliższej przyszłości do sądu może zostać złożony wniosek o zastosowanie środków zabezpieczających wobec niej jako pozwanego, może ona wnieść list ochronny."*

Uwzględniając już obowiązujące rozwiązania europejskie proponujemy wprowadzenie ograniczonego czasu obowiązywania listu ochronnego - 6 miesięcy, z możliwością jednokrotnego przedłużenia o kolejne 6 miesięcy.

Proponujemy stworzenie centralnego repozytorium listów ochronnych w wersji elektronicznej, z którego mogłyby korzystać wszystkie sądy, aby szybko i jednoznacznie ustalić czy dany podmiot taki list złożył. Trudno jest bowiem sobie wyobrazić, w dobie kiedy wszystko się poddawane jest procesowi

member of BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

LEWIATAN

cyfryzacji, żeby proces ten, w przypadku złożenia wniosku o udzielenie zabezpieczenia odbywał się analogowo.

Konfederacja Lewiatan podkreśla, że wprowadzenie nowelizacji nie wpłynie na pogorszenie pozycji prawnej powodów (uprawnionych). Złożenie listu ochronnego nie będzie również opóźniać rozpoznania wniosku o zabezpieczenie. Przedstawione uwagi przewidują udostępnienie uprawnionemu odpisu listu ochronnego przed rozpoznaniem wniosku, tak aby zachować zasadę równości stron i kontrydiktoryjności postępowania.

Dodatkowe obowiązki przewodniczącego wydziału i sędziego referenta, związane z uwzględnieniem faktu złożenia listu ochronnego i prowadzenia wykazu listów ochronnych, zrównoważyć ma opłata, z którą będzie wiązać się złożenie (1000 zł) i przedłużenie obowiązywania (500 zł) listu ochronnego.

Na podstawie wiadomości znajdujących się w domenie publicznej można podać przykłady sporów, w których doszło do zablokowania obrotu produktem leczniczym na podstawie zabezpieczenia roszczeń. Następnie, w wyniku pełnego merytorycznego rozpoznania sprawy, zabezpieczone roszczenia okazywały się bezzasadne, bądź sposób ich zabezpieczenia został istotnie skorygowany. W każdym przypadku miało to odczuwalny wpływ na stan konkurencji na właściwym rynku oraz na dostępność leków dla pacjentów.

Konfederacja Lewiatan od początku opowiada się za powstaniem wyspecjalizowanych sądów własności intelektualnej. Z uznaniem przyjęliśmy reformę ustrojową i proceduralną, która wprowadziła osobny tryb postępowania w sprawach z zakresu własności intelektualnej oraz wyspecjalizowane sądy. Specjalizacja sądów i sędziów sprzyja podnoszeniu sprawności i ujednoliceniu orzecznictwa w sprawach z zakresu własności intelektualnej.

Proponowana przez nas instytucja listów ochronnych nie koliduje z reformą postępowań w sprawach z zakresu własności intelektualnej, a idzie z nią w parze. Listy ochronne, jak pokazują przykłady innych jurysdykcji, ma szczególne znaczenie właśnie w sprawach z zakresu własności intelektualnej. Wydzielenie postępowania odrębnego w takich sprawach pozwala na wprowadzenie instytucji listu ochronnego znajdującej zastosowanie do spraw z zakresu własności intelektualnej, bez konieczności ingerencji w zasady procedury cywilnej w sprawach innego rodzaju.

Należy się zgodzić, że rozpoznawanie wniosków o zabezpieczenie na rozprawie mogłoby zredukować ryzyko nieuzasadnionych zabezpieczeń w sprawach z zakresu własności intelektualnej. Wnioski o zabezpieczenie powinny być rozpatrywane w sposób szybki i sprawny, jednak postępowanie zabezpieczające nie może całkowicie pomijać ochrony przed nieodwracalnymi skutkami, jakie może przynieść dla obowiązanego wykonanie zabezpieczenia udzielonego w oparciu o jednostronnie przedstawiony stan faktyczny. List ochronny jest jednym z rozwiązań proceduralnych, które obniżają ryzyko wystąpienia takich skutków, ale rzeczywiście nie jedynym. Alternatywą może być wprowadzenie zasady wysłuchania obowiązanego przed wydaniem postanowienia w sprawie zabezpieczenia roszczeń. Wysłuchanie obowiązanego mogłoby przybrać formę rozprawy, jednak dla zapewnienia większej sprawności postępowania zabezpieczającego mogłoby to nastąpić także w każdej innej formie

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

LEWIATAN

przewidzianej w art. 226¹ KPC, tzn. w piśmie procesowym lub za pomocą środków porozumiewania się na odległość.

Konfederacja Lewiatan, KL/409/ED/2021

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

